

Dosarul nr. 3ra-318/22
2-18206848-01-3ra-06042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. T. Avasiloaie)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Clima, E. Palanciuc)

DECIZIE

29 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca - Doneva
Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Pacrol”,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către
Societatea cu Răspundere Limitată „Pacrol” împotriva Ministerului Afacerilor
Interne, Serviciul protecție internă și anticorupție, cu privire la anularea
încheierii din 6 august 2018 (aprobată la 7 august 2018) și obligarea emiterii
actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La data de 3 decembrie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Pacrol”
a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne,
Serviciul protecție internă și anticorupție, cu privire la anularea încheierii din 6
august 2018 (aprobată la 7 august 2018) și obligarea emiterii actului
administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 3 septembrie 2018 a recepționat
scrisoare simplă de la Serviciul protecție internă și anticorupție, cu nr. 4/S-
486/18 din 7 august 2018, în care se conținea și încheierea privind rezultatele
examinării petițiilor înregistrate în cancelaria Serviciului Protecție Internă și
Anticorupție nr. S-486/18 din 5 iulie 2018, S-538/18 din 23 iulie 2018, S-545/18
din 24 iulie 2018, S-584/18 din 6 august 2018, prin care a deplâns acțiunile
ilegale ale unor funcționari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Prin răspunsul respectiv la plângerile adresate, a aflat că precăutarea și
examinarea plângerilor menționate a fost încetată, fără să fie expuse motivele și

temeiurile de încetare a precăutării și examinării celor invocate în plângeri, precum și fără a face referință la toate capetele din plângerile adresate.

A mai invocat reclamanta că, propriu-zis, Serviciul protecție internă și anticorupție nu a examinat plângerile sale sub aspectul conținutului acțiunilor ilegale ale funcționarilor cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, ci în mod superficial, formal și parțial a făcut câteva constatări irelevante la subiectul plângerilor, care sunt insuficiente și inoportune în contextul acțiunilor deplânse, și prin care au fost prejudiciate drepturile sale constituționale.

Societatea cu Răspundere Limitată "Pacrol" a adresat cerere prealabilă Serviciului protecție internă și anticorupție al Ministerului Afacerilor Interne, prin care a solicitat anularea încheierii respective din 7 august 2018 ca fiind nefondată și ilegală, examinarea plângerilor nr. S-486/18 din 5 iulie 2018, S-538/18 din 23 iulie 2018, S-545/18 din 24 iulie 2018, S-584/18 din 6 august 2018, cu primirea răspunsului de refuz sau de admitere a plângerilor depuse privind intentarea proceselor disciplinare pe numele funcționarilor cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne responsabili pentru acțiunile deplânse, precum și primirea răspunsului motivat la fiecare capăt din cererile adresate și anume cu referire la atragerea la răspundere disciplinară pentru abaterile disciplinare descrise a polițistului Marcel Caminschii pentru atitudine nedemnă statutului polițistului față de justițiabili la 5 iunie 2018, controlul legalității acțiunilor/inacțiunilor și respectării legislației de către executorul Marcel Caminschii, al Demersului nr. 4886/2 din 16 mai 2018 înregistrat în cancelaria Direcției nr. 3, cu executarea acestuia în sensul admiterii în cel mai scurt termen a cerinței privind recepționarea materialelor solicitate în textul demersului menționat.

De asemenea a solicitat luarea măsurii legale privind sancționarea persoanei/lor responsabile de monitorizarea/înregistrarea/arhivarea/stocarea înregistrărilor video în sediul clădirii de pe str. Bucuriei 14 - a Direcției nr. 3 al Inspectoratului Național de Investigații al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne. A solicitat ca, în cazul în care vor fi depistate acțiuni/inacțiuni ilegale ale acestor persoane pentru dispariția /ștergerea/ stocarea/ arhivarea/ intervenția în conținut/ nefuncționarea/ defectarea înregistrărilor video în mod necorespunzător din data de 5 iunie 2018 ora 9.30-11.00.

A solicitat să se dispună efectuarea controlului asupra legalității acțiunilor/inacțiunilor și respectării legislației în vigoare a agentului constator Oleg Bârliba din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție Chișinău la examinarea materialelor procesului contravențional pornit în baza Raportului polițistului Marcel Caminschii din pretinsa dată de 5 iunie 2018 care face parte din Direcția nr. 3 al Inspectoratului Național de Investigații al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne pentru pretinsul conflict cu administratorul Societății cu Răspundere Limitată Pacrol Sultan Oleg și cofondatorul Societății cu Răspundere Limitată Pacrol Sultan Cristina.

A mai solicitat reclamanta dispunerea efectuării controlului asupra legalității și circumstanțelor, a datei depunerii Raportului la 5 iunie 2018 de către polițistul Marcel Caminschii pentru pretinsul conflict cu administratorul Sultan Oleg, cofondatorul Societății cu Răspundere Limitată Pacrol Sultan Cristina din data de 5 iunie 2018, având în vedere obligativitatea anexării la raportul respectiv a înregistrărilor video din sediul clădirii instituției date din aceeași dată, efectuarea controlului asupra acțiunilor/inacțiunilor angajaților responsabili din cadrul Direcției nr.3 al Inspectoratului Național de Investigații al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne - pentru lipsa până în prezent a răspunsului și a actelor solicitate prin cererea din 16 mai 2018 înregistrat la Direcția nr. 3 cu nr. 4886/2. În cazul depistării unor acțiuni/inacțiuni ilegale să fie sancționați corespunzător legii funcționarii responsabili din Direcția nr. 3.

Reclamanta a reținut că, prin plângerile adresate, a notificat destinatarul că, în caz contrar, își rezervă dreptul să se adreseze în instanța de contencios administrativ, conform prevederilor legale. Or, la cererea prealabilă adresată nu a primit răspuns în termenul prevăzut de lege, motiv pentru care a depus prezenta acțiune.

A solicitat repunerea în dreptul încălcat cu privire la accesul la informație, anularea încheierii din 6 august 2018 ca fiind nefondată și ilegală, cu obligarea pârâtului de a examina plângerile nr. S-486/18 din 5 iulie 2018, S-538/18 din 23 iulie 2018, S-545/18 din 24 iulie 2018, S-584/18 din 6 august 2018, cu întocmirea unui răspuns de refuz sau de admitere a plângerilor depuse privind intentarea proceselor disciplinare pe numele funcționarilor cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne responsabili pentru acțiunile deplânse, precum și primirea răspunsului motivat la fiecare capăt din plângerile adresate.

Prin hotărârea din 11 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a admis acțiunea, fiind anulată încheierea Serviciului protecției internă și anticorupție a Ministerului Afacerilor Interne din 6 august 2018 (aprobată la 7 august 2018) și s-a obligat Ministerul Afacerilor Interne să emită actul administrativ individual la petițiile Societății cu Răspundere Limitată "Pacrol" nr. S-486/18 din 5 iulie 2018, nr. S-538/18 din 23 iulie 2018, nr. S-545/18 din 24 iulie 2018, nr. S-584/18 din 6 august 2018.

La 6 ianuarie 2021, Ministerul Afacerilor Interne a depus apel nemotivat, iar la 20 mai 2021, în termen, apel motivat împotriva hotărârii din 11 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii contestate și emiterea unei decizii noi privind respingerea acțiunii.

Prin decizia din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată integral hotărârea din 11 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, și emisă o decizie nouă cu privire la declararea acțiunii depuse de către Societatea cu Răspundere Limitată „Pacrol” împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul protecție internă și anticorupție, ca inadmisibilă.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind neîntemeiată soluția primei instanțe

referitoare la temeinicia acțiunii, având în vedere că, la caz, sunt aplicabile prevederile art. 207 alin. (1), alin. (2) lit. e) și alin. (3) Codul administrativ, conform cărora, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contencios administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17. Declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin. (2) lit. a)–e) exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Raportând normele citate la circumstanțele cauzei, instanța de control judiciar a constatat ca fiind neîntemeiată concluzia instanței de fond privind admiterea pretenției de obligare a Ministerului Afacerilor Interne să emită actul administrativ individual la petițiile Societății cu Răspundere Limitată ”Pacrol” nr. S-486/18 din 5 iulie 2018, nr. S-538/18 din 23 iulie 2018, nr. S-545/18 din 24 iulie 2018, nr. S-584/18 din 6 august 2018, cu indicarea existenței și/sau lipsei normei legale ce stabilește accesul la informațiile publice, deoarece, la caz, reclamanta/intimată și-a exprimat dezacordul cu acțiunile angajaților Direcției nr. 3 a Inspectoratului Național de Investigații al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne în cadrulurma examinării plângerilor depuse în cadrul procesului penal, respectiv examinarea plângerilor menționate este reglementată de prevederile Codului de Procedură Penală, care nu vizează o activitate administrativă, ceea ce face imposibilă examinarea acestora în cadrul unei proceduri în contencios administrativ. Or, depunerea plângerii sub imperiul codului penal/procedurii penale, și nu a procedurii contenciosului administrativ, este improprie procedurii în contencios administrativ, în sensul art. 2 alin. (3) lit. b) Cod administrativ, fiind aplicabile normele Codului de procedură penal.

La 28 decembrie 2021, Societatea cu Răspundere Limitată ”Pacrol” a declarat recurs împotriva deciziei din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 90), iar la 21 martie 2022 a prezentat motivarea recursului (f. d. 103).

În susținerea recursului, a invocat dezacordul său cu soluția instanței de apel, considerând-o eronată, instanța interpretând în mod eronat normele de drept material pertinent speței, fapt ce a succedat emiterea unei soluții greșite și neîntemeiate pe cauza dată.

Învederează recurenta că a adresat mai multe petiții (plângeri cu cerințe de control de ordin disciplinar și verificare a actelor, acțiunilor unor angajați ai Ministerului Afacerilor Interne - funcționari publici cu statut special, alte cerințe) autorității publice (Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul protecție internă și anticorupție) și nu unui organ al urmăririi penale/procuror în cadrul unui proces penal și în ordinea de control ierarhic superior, care să fie necesare pentru a fi deplînse în ordinea art. 298-299, 299/1-299/2, 313 Cod procedură penală.

În opinia sa, instanța de apel a apreciat eronat fondul acțiunii ca fiind unul în afara contenciosului administrativ și nu a luat în considerație faptul că același petiționar, în paralel cu petițiile în ordinea contenciosului administrativ, a depus

în anul 2018 și o plângere formulată în ordine procesual-penală, în adresa Procuraturii Buiucani, care a pornit proces penal în privința angajaților Ministerului Afacerilor Interne.

Dat fiind faptul că acțiunea în contencios administrativ a fost depusă până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, iar conform prevederilor Legii cu privire la contenciosul administrativ, instituția admisibilității/inadmisibilității acțiunii în contencios administrativ încă nu exista, soluția instanței de control de respingere a acțiunii drept inadmisibilă apare ca neîntemeiată, limita împuternicirii sale legale rezumându-se, în acest caz, la încetarea procesului, în temeiul art. 265 lit. a) Cod procedură civilă.

Recurenta a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie menținută hotărârea instanței de fond.

La 12 aprilie 2022, în adresa intimărilor a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 132, vol. III).

La 5 mai 2022, reprezentantul intimatului Ministerul Afacerilor Interne, Oxana Dragomir, a depus referință la cererea de recurs înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Pacrol”, prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului, menționând că acesta are un conținut declarativ, neprobat și nu corespunde realității faptice și juridice, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Intimatul a relatat că petițiile înaintate Ministerului Afacerilor Interne reprezintă dezacordul recurente cu acțiunile angajaților Direcției nr. 3 a Inspectoratului Național de Investigații al Inspectoratului General de Poliție în cadrul examinării plângerilor depuse într-un proces penal, și nicidecum nu încălcarea dreptului de acces la informații. Prin urmare, instanța de apel corect a constatat că Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație nu este aplicabilă în speță, declarând inadmisibilitatea prezentei acțiuni prin prisma art. 207 din Codul administrativ, or, încălcarea altui drept vătămat decât dreptul de acces la informații nu a fost invocat de către recurent.

Efectuând controlul judiciar al deciziei contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs și referință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, acesta a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a codului se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a codului, conform prevederilor acestuia. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În speță, procedura administrativă a fost inițiată la 5 iulie 2018 și se referă la o activitate administrativă inițiată până la 1 aprilie 2019, respectiv, cu referire la procedură, se vor aplica dispozițiile Codului administrativ, iar în partea fondului, urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul emiterii actelor administrative care se contestă, și anume ale Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 1 aprilie 2019).

La etapa examinării procedurii de admisibilitate a recursului, prin prisma articolului 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a verificat dacă actul judecătoresc de dispoziție recursat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecătii este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat, dacă a fost declarată în termen și dacă cererea de recurs corespunde cerințelor stabilite la art. 244, alin.(2), art. 233, alin.(1) și (2) și art. 234, alin. (2) din Codul administrativ.

La caz, obiectul prezentului recurs se referă la decizia din data de 15 decembrie 2021, emisă ca instanță de apel, care intră în categoria de acte specificate în articolul 244, alin. (1) din Codul administrativ. Cererea de recurs este depusă și semnată de către administratorul recurentei Oleg Sultan și avocatul Cristina Sultan, care este împuternicit în baza mandatului seria MA, nr. 0913888 eliberat la data de 27 februarie 2019 de către administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Pacrol”, Oleg Sultan.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată respectarea acestuia de către recurentă și reprezentantul său.

Astfel, în conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 15 decembrie 2021.

Dispozitivul deciziei a fost notificat avocatului recurentei prin intermediul poștei electronice la data de 20 decembrie 2021 (f.d. 89, vol. III).

La 28 decembrie 2021, Societatea cu Răspundere Limitată ”Pacrol” a declarat recurs împotriva deciziei din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 90), respectând termenul de depunere a recursului nemotivat.

Decizia motivată a instanței de apel a fost notificată avocatului recurentei, prin intermediul oficiului poștal, la 18 februarie 2022 (f.d. 100, vol. III).

Societatea cu Răspundere Limitată ”Pacrol”, în termen, pe 21 martie 2022, a depus la Curtea Supremă de Justiție recursul motivat (f.d. 103, vol. III).

Prin încheierea din 1 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată ”Pacrol” împotriva deciziei din 15

decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a numit spre examinare în fond, în complet de cinci judecători.

Conform articolului 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. În speță, completul specializat nu a considerat oportun de a cita participanții la proces și reprezentanții acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurente au fost expuse cu suficientă claritate, iar intimații prin referință și-au expus opinia sa asupra temeiniciei recursului.

Verificând argumentele invocate în recurs și în referință pe baza materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia de a admite recursul înaintat și a casa decizia din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce succed.

Articolul 248 din Codul administrativ stipulează, la alin. (1), lit. d) că, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală pe caz.

În interpretarea art. 244, alin. (2), coroborat cu art. 231, alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 22 și art. 219, alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal administrate, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

În conformitate cu prevederile art. 194 din Codul administrativ, (1) în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești, se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. (2) În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În speță, completul specializat reține că, la 3 octombrie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată "Pacrol" a adresat cerere prealabilă Serviciului Protecție Internă și Anticorupție al Ministerului Afacerilor Interne, prin care a solicitat anularea încheierii din 6 august 2018 (aprobată la 7 august 2018) privind rezultatele examinării petițiilor sale, ca fiind nefondată și ilegală, examinarea plângerilor nr. S-486/18 din 5 iulie 2018, S-538/18 din 23 iulie 2018, S-545/18 din 24 iulie 2018, S-584/18 din 6 august 2018, cu primirea răspunsului de refuz sau de admitere a plângerilor depuse privind intentarea proceselor disciplinare pe numele funcționarilor cu statut special din cadrul

Ministerului Afacerilor Interne responsabili pentru acțiunile deplânse, precum și primirea răspunsului motivat la fiecare capăt din cererile adresate, și anume: cu referire la atragerea la răspundere disciplinară pentru abaterile disciplinare descrise a polițistului Marcel Caminschii pentru atitudine nedemnă statutului polițistului față de justițiabili la 5 iunie 2018, controlul legalității acțiunilor/inacțiunilor și respectării legislației de către executorul Marcel Caminschii, al demersului nr. 4886/2 din 16 mai 2018 înregistrat în cancelaria Direcției nr. 3, cu executarea acestuia în sensul admiterii în cel mai scurt termen a cerinței privind recepționarea materialelor solicitate în textul demersului menționat, luarea măsurii legale privind sancționarea persoanei/lor responsabile de monitorizarea/înregistrarea/arhivarea/stocarea înregistrărilor video în sediul clădirii de pe str. Bucuriei 14 - a Direcției nr. 3 al Inspectoratului Național de Investigații al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, în cazul în care vor fi depistate acțiuni/inacțiuni ilegale ale acestor persoane pentru dispariția /ștergerea/ stocarea/ arhivarea/ intervenția în conținut/ nefuncționarea/ defectarea înregistrărilor video în mod necorespunzător din data de 5 iunie 2018 ora 9.30-11.00.

A mai solicitat efectuarea controlului asupra legalității acțiunilor/inacțiunilor și respectării legislației în vigoare a agentului constator Oleg Bârliba din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție Chișinău la examinarea materialelor procesului contravențional pornit în baza raportului polițistului Marcel Caminschii din pretinsa dată de 5 iunie 2018 care face parte din Direcția nr. 3 al Inspectoratului Național de Investigații al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, pentru pretinsul conflict cu administratorul Societății cu Răspundere Limitată Pacrol Sultan Oleg și cofondatorul Societății cu Răspundere Limitată Pacrol Sultan Cristina. Efectuarea controlului asupra legalității și circumstanțelor, a datei depunerii raportului la 5 iunie 2018 de către polițistul Marcel Caminschii pentru pretinsul conflict cu administratorul Sultan Oleg, cofondatorul Societății cu Răspundere Limitată Pacrol Sultan Cristina din data de 5 iunie 2018, având în vedere obligativitatea anexării la raportul respectiv a înregistrărilor video din sediul clădirii instituției date din aceeași dată. A solicitat de asemenea efectuarea controlului asupra acțiunilor/inacțiunilor angajaților responsabili din cadrul Direcției nr. 3 a Inspectoratului Național de Investigații al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne - pentru lipsa până în prezent a răspunsului și a actelor solicitate prin cererea din 16 mai 2018 înregistrat la Direcția nr. 3 cu nr. 4886/2. În cazul depistării unor acțiuni/inacțiuni ilegale, să fie sancționați corespunzător legii funcționarii responsabili din Direcția nr. 3.

Prin răspunsul r. 4/S-486/18 din 7 august 2018, recepționat la 3 septembrie 2018, Serviciul protecție internă și anticorupție a informat petiționara că precăutarea și examinarea plângerilor menționate a fost încetată, fără să fie expuse motivele și temeiurile de încetare a precăutării și examinării celor invocate în plângeri, precum și fără a face referință la toate capetele din plângerile adresate.

Societatea cu Răspundere Limitată ”Pacrol”, nefiind de acord cu răspunsul r. 4/S-486/18 din 7 august 2018 al Serviciului Protecție Internă și Anticorupție al Ministerului Afacerilor Interne, a depus acțiune în instanța de judecată, solicitând repunerea în dreptul încălcat cu privire la accesul la informație, anularea încheierii din 6 august 2018 ca fiind nefondată și ilegală, cu obligarea pârâtului de a examina plângerile nr. S-486/18 din 5 iulie 2018, S-538/18 din 23 iulie 2018, S-545/18 din 24 iulie 2018, S-584/18 din 6 august 2018, cu întocmirea unui răspuns de refuz sau de admitere a plângerilor depuse privind intentarea proceselor disciplinare pe numele funcționarilor cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne responsabili pentru acțiunile deplânse, precum și primirea răspunsului motivat la fiecare capăt din plângerile adresate (f.d. 1-4, vol. I).

Fiind investită cu judecarea cauzei în prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, prin hotărârea din 11 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a admis acțiunea, fiind anulată încheierea Serviciului protecției internă și anticorupție a Ministerului Afacerilor Interne din 6 august 2018 (aprobată la 7 august 2018) și a obligat Ministerul Afacerilor Interne să emită actul administrativ individual la petițiile Societății cu Răspundere Limitată ”Pacrol” nr. S-486/18 din 5 iulie 2018, nr. S-538/18 din 23 iulie 2018, nr. S-545/18 din 24 iulie 2018, nr. S-584/18 din 6 august 2018.

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 15 decembrie 2021, a casat integral hotărârea din 11 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, și a emis o decizie nouă cu privire la declararea acțiunii depuse de către Societatea cu Răspundere Limitată „Pacrol” împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului protecție internă și anticorupție, drept inadmisibilă.

În favoarea soluției date, instanța de apel a reținut prevederile art. 207, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ, potrivit cărora acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea prin activitatea administrativă a unui drept în sensul art. 17, drept vătămat fiind orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Această concluzie este considerată de către completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție prematură.

În speță, Societatea cu Răspundere Limitată „Pacrol” a susținut că prin actul administrativ contestat se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, iar instanța de apel a argumentat lipsa dreptului vătămat, făcând referire la art. 17 din Codul administrativ, deși acțiunea a fost înaintată la 3 decembrie 2018.

Instanța de recurs consideră neîntemeiat argumentul instanței de apel, ori prin prisma art. 1, alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare la data depunerii acțiunii), orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ, se poate adresa instanței de contencios

administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Articolul 3, alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 prevede că obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi, subdiviziunile autorităților publice și funcționarii din structurile specificate. Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Noțiunea „act administrativ” este reglementată atât de art. 2 din Legea nr. 793 din 10 februarie 2000, cât și de Rezoluția (77) 31 „Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative”, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. Ținând seama de prevederile menționate, actul administrativ poate fi definit ca fiind un act unilateral, cu caracter normativ sau individual, adoptat sau emis de către o autoritate publică sau de o persoană privată împuternicită prin lege sau printr-un act administrativ, în mod unilateral, în baza și în vederea exercitării legii, pentru nașterea, modificarea sau stingerea unor raporturi juridice de drept administrativ.

În acest context, instanța de apel, prin prisma art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, urma să ia în considerare prevederile în vigoare la momentul înaintării cererii de chemare în judecată, și anume, prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Articolul 2 din Legea nr. 793 din 10 februarie 2000 a contenciosului administrativ definește persoana vătămată într-un drept al său drept orice persoană fizică sau juridică care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

Din speță, rezultă că Societatea cu Răspundere Limitată „Pacrol” a înregistrat la cancelaria Serviciului Protecție Internă și Anticorupție petițiile nr. S-486/18 din 5 iulie 2018, S-538/18 din 23 iulie 2018, S-545/18 din 24 iulie 2018, S-584/18 din 6 august 2018, prin care a deplâns acțiunile ilegale ale unor funcționari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Prin răspunsul la plângerile adresate, recepționat la 3 septembrie 2018, a aflat că precăutarea și examinarea plângerilor menționate a fost încetată, fără să fie expuse motivele și temeiurile de încetare a precăutării și examinării celor invocate în plângeri, precum și fără a face referință la toate capetele din plângerile adresate.

Încheierea din 6 august 2018 a Serviciului Protecție Internă și Anticorupție al Ministerului Afacerilor Interne pe marginea examinării plângerilor adresate a fost contestată de Societatea cu Răspundere Limitată „Pacrol”, inițial cu cerere prealabilă la Serviciul protecție internă și anticorupție al Ministerului Afacerilor Interne la data de 3 octombrie 2018, ulterior, la data de 3 decembrie 2018, în instanța de contencios administrativ.

Societatea cu Răspundere Limitată „Pacrol” a solicitat instanței de contencios administrativ repunerea în dreptul încălcat cu privire la accesul la informație, anularea încheierii din 6 august 2018 ca fiind nefondată și ilegală, cu obligarea pârâtului de a examina plângerile nr. S-486/18 din 5 iulie 2018, S-538/18 din 23 iulie 2018, S-545/18 din 24 iulie 2018, S-584/18 din 6 august 2018, cu întocmirea unui răspuns de refuz sau de admitere a plângerilor depuse privind intentarea proceselor disciplinare pe numele funcționarilor cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne responsabili pentru acțiunile deplânse, precum și primirea răspunsului motivat la fiecare capăt din plângerile adresate.

Completul specializat reține că, potrivit art. 1 alin. (2) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, poliștii sunt funcționari publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, angajați la serviciu în Poliție, investiți cu drepturi și obligații pentru exercitarea atribuțiilor Poliției.

Regulile de conduită obligatorii pentru funcționarii publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne se conțin în Statutul disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 409 din 7 iunie 2017, ce are drept scop reglementarea relațiilor de serviciu la compartimentul disciplinei de serviciu, în vederea fortificării/impulsionării responsabilității disciplinare a funcționarilor la îndeplinirea sarcinilor ce le revin.

Potrivit pct. 50 din Hotărârea Guvernului nr. 409 din 7 iunie 2017, temei de inițiere și efectuare a anchetei de serviciu constituie: 1) petițiile cetățenilor; 2) informațiile și sesizările organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești; 3) demersurile și interpelările autorităților publice centrale și locale, ale persoanelor cu funcții de răspundere din întreprinderi, instituții și organizații; 4) publicațiile și informațiile din mijloacele de informare în masă; 5) comunicările angajaților Ministerului Afacerilor Interne, autorităților administrative și instituțiilor subordonate despre abaterile disciplinare comise de către funcționari; 6) alte informații cu privire la eventualele abateri disciplinare comise de către funcționari.

Pct. 51 din același act normativ stipulează că desfășurarea anchetei de serviciu se dispune printr-o rezoluție a conducătorului subdiviziunii care a fost sesizat în condițiile prevăzute la punctele enunțate, iar în absența acestuia, a persoanei care îl înlocuiește, iar pct. 101 indică că ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare poate fi contestat în instanța competentă de contencios administrativ.

Conform art. 15 din Legea contenciosului administrativ, cererea prealabilă se examinează de către organul emitent sau ierarhic superior în termen de 30 de zile de la data înregistrării ei, decizia urmînd a fi comunicată de îndată petiționarului dacă legislația nu prevede altfel. Această decizie reprezintă un act administrativ în sensul art. 2 din același act normativ și poate fi contestată în ordinea contenciosului administrativ (art. 16 din Legea nr. 793/2000).

Din analiza prevederilor legale relevante, rezultă că Societatea cu Răspundere Limitată „Pacrol” a avut dreptul să depună petițiile prin care a deplâns acțiunile ilegale ale funcționarilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și să solicite soluționarea acestora.

Petițiile reclamantei au fost înregistrate în cancelaria Serviciului Protecție Internă și Anticorupție, însă examinarea acestora a fost încetată, fără să fie expuse motivele și temeiurile de încetare a precăutării și examinării celor invocate în plângeri, precum și fără a face referință la toate capetele din plângerile adresate.

Ținând cont de împrejurările menționate în coraport cu normele enumerate, se conchide că, la caz, instanța de apel greșit a declarat acțiunea Societății cu Răspundere Limitată „Pacrol” ca fiind inadmisibilă, invocându-se că reclamanta nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17, or, concluziile instanței de apel contravin rigorilor instituite de cadrul normativ suscitată și îngrădesc dreptul Societății cu Răspundere Limitată „Pacrol” la instanță garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În consecință, această circumstanță este apreciată de către completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție drept o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ori declarând acțiunea inadmisibilă, instanța de apel nu a examinat fondul cauzei.

Instanța de recurs ține să menționeze că dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 CEDO impune existența unei căi judiciare efective care să permită revendicarea drepturilor civile [Běleš și alții împotriva Republicii Cehe, pct. 49; NaïtLiman împotriva Elveției (MC), pct. 112].

Fiecare justițiabil are dreptul să prezinte în fața unei instanțe orice contestație referitoare la „drepturile și obligațiile sale cu caracter civil”. Astfel, art. 6 § 1 CEDO consacră „dreptul la instanță”, pentru care „dreptul de acces”, și anume dreptul de a sesiza instanța în materie civilă, constituie un aspect [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 36; Naït-Liman împotriva Elveției (MC), pct. 113]. Art. 6 § 1 CEDO poate fi invocat de orice persoană care, considerând nelegală ingerința în exercitarea unuia dintre drepturile sale cu caracter civil, se plânge că nu a avut posibilitatea să se adreseze în privința unei asemenea încălcări unei instanțe ce corespunde cerințelor art. 6 § 1. Atunci când există, cu privire la legalitatea unei astfel de ingerințe, o încălcare reală și serioasă referitoare fie la existența, fie la întinderea dreptului invocat, justițiabilul are dreptul, în temeiul art. 6 § 1 CEDO, ca „o instanță să soluționeze această chestiune de drept intern” (Z și alții împotriva Regatului Unit (MC), pct. 92; Markovic și alții împotriva Italiei (MC), pct. 98]. Refuzul unei instanțe de a examina acuzațiile justițiabililor privind compatibilitatea unei proceduri cu garanțiile fundamentale ale unui proces echitabil le limitează acestora dreptul de acces la o instanță [Al-Dulimi și Montana Management Inc. împotriva Elveției (MC), pct. 131].

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că corectarea erorii instanței de apel la judecarea cauzei în ordine de recurs nu este posibilă, nefiind examinat fondul litigiului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Pacrol”, de a casa decizia din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 247, art. 248, alin. (1), lit. d) și alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Pacrol”.

Se casează decizia din 15 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Pacrol” împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul protecție internă și anticorupție, cu privire la anularea încheierii din 6 august 2018 (aprobată la 7 august 2018) și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca- Doneva

judecătorii

Ala Cobăneanu

Nina Vascan

Aliona Miron

Nicolae Craiu